

ایران و امریکا

تاریخ یک رابطه

از ۱۷۲۰ تا ۲۰۲۰

/ جان قزوینیان /

ترجمه محسن عسکری جهتی

مقدمه سعید لیلاز

نیما

سرشناسه: قزوینیان، جان، ۱۳۵۳. Ghazvinian, John, 1974 | عنوان و نام پدیدآور: ایران و آمریکا؛ تاریخ یک رابطه از سال ۱۷۲۰ میلادی تا ۲۰۲۰/ جان قزوینیان؛ مترجم: محسن عسکری جهقی؛ با مقدمه‌ی سعید لیلز. | مشخصات نشر: تهران: نشر نیماژ، ۱۴۰۰ | مشخصات ظاهری: ۹۱۲ ص. | شابک: ۳-۷۳۳-۳۶۷-۶۰۰-۹۷۸ | فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیپا | یادداشت: عنوان اصلی: America and Iran: a history, 1720 to the present, 2020 | موضوع: ایران - روابط خارجی - ایالات متحده - تاریخ | موضوع: Iran - Foreign relations - United States Iran - History | شناسه‌ی افزوده: عسکری جهقی، محسن، ۱۳۵۳، مترجم | شناسه‌ی افزوده: لیلز، سعید، ۱۳۴۱، مقدمه‌نویس | رده‌بندی کنگره: DSR ۱۳۹ | رده‌بندی دیویی: ۳۲۷/۵۵۰۷۳ | شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۸۴۲۱۳۶۳

جان قزوینیان ایران و آمریکا، تاریخ یک رابطه مترجم: محسن عسکری جهقی

www.ketab.ir

نشر: نیماژ

مدیر هنری و طراح گرافیک: محمد جهانی مقدم | لیتوگرافی: نقش‌آور
چاپ و صحافی: فارابی | نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۰ | تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه
ISBN: 978-600-367-733-3

قیمت: ۲۴۰۰۰۰ تومان

نیماژ

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، خیابان لبافی‌نژاد، شماره ۱۸۴
تلفن: ۶۶۴۱۱۴۸۵

حق چاپ و نشر انحصاراً محفوظ است

 Nimajpublication

 ۰۹۱۹۵۱۴۴۱۰۰

 Nimajpublication@gmail.com

 www.nimaj.ir

یادداشت دبیر مجموعه

تاریخ و سیاست حوزه‌های مطالعاتی جذاب و درعین حال پیچیده‌ای هستند و درک رویدادها و تحولات درونی آن‌ها دانش و آگاهی عمیق می‌طلبد. بااین حال، بنا نیست این پیچیدگی‌ها مانعی برای فهم و درک عمومی ایجاد کند، گواه آنکه چه بسیار کتاب‌ها که در غرب و شرق برای آگاهی‌افزایی و مرفع این درهم‌تنیدگی‌ها به رشته‌ی تحریر درمی‌آید و جان‌تشنه‌ی دانش‌دوستان را سیراب می‌کند. بدیهی است که برخی آثار به‌غایت تخصصی هستند و لاجرم در دانشگاه‌ها تدریس می‌شوند و مخاطبانی خاص دارند، از دیگر سو نمی‌توان این امکان را از نظر دور داشت که ممکن است بخشی قابل‌توجهی در جامعه مشتاق مطالعه و فهم علمی تاریخ و سیاست باشند اما کتاب‌های تخصصی باطبع آنان نیست و به ذائقه‌شان نمی‌آید. با جمع این دو معنا، نیاز بر آن است تا عزم شکار ناب کرده، ضمن تأکید بر محتوای علمی آثار، کتاب‌هایی را برای انتشار برگزیند که میل به خواندن و مطالعه را در جامعه‌ی مخاطبان تحریک کند. به همین منظور، چراغ به دست، راهبرد «یک تیر و دو فاخته» را در پیش دارد تا از یک‌سو عطش دانشجویان، اساتید، و متخصصان دو حوزه‌ی سیاست و تاریخ را به‌قدر توان خود فرو بنشانند و از دیگر سو، به‌منظور آگاهی‌افزایی در این دو حوزه، آثاری را به زیور طبع بیاراید که برای عامه‌ی مردم قابل‌استفاده باشد و آتش اشتیاق مخاطبان تاریخ و سیاست را شعله‌ور کند. کار ما نیازمندان دمیدن در شعله‌های چنین آتشی است که درد «نادانی» علایش آتش است.

محسن عسکری جهقی

فهرست

۱۱.....	سخن مترجم
۱۳.....	مقدمه
۲۷.....	سخن آغازین
۳۹.....	فصل اول: بهاران
۴۱.....	۱. شرق عدن
۷۱.....	۲. تشریفات
۹۹.....	۳. خام‌دستان
۱۱۹.....	۴. زبردستان
۱۴۳.....	۵. مردی از مانیل
۱۶۳.....	۶. جنگ و صلح
۱۸۷.....	فصل دوم: تابستان
۱۸۹.....	۷. روی کثیف ماجرا
۲۰۵.....	۸. سربازشاه
۲۴۱.....	۹. سلام جانی!
۲۶۵.....	۱۰. بهار تهران
۲۸۷.....	۱۱. «یک پنی بیشتر»
۳۱۱.....	۱۲. ناقوس آزادی و پیژامه‌ی پشمی
۳۴۳.....	۱۳. ۱۹۵۳

۳۷۳	فصل سوم: پانیزان
۳۷۵	۱۴. «بله» و «بله قربان»
۳۸۹	۱۵. شما انقلاب می‌خواهی؟
۴۱۳	۱۶. این روحانی انقلابی
۴۳۳	۱۷. آخرین امپراتور
۴۶۳	۱۸. آنچه اندر وهم ناید
۵۲۵	فصل چهارم: زمستان
۵۲۷	۱۹. ۱۹۷۹
۵۸۳	۲۰. زیبا و شیرین
۶۳۱	۲۱. مترصد حسن نیت
۶۶۷	۲۲. اولین دقایق تغییر و آمد
۶۹۱	۲۳. آن روز ماه سپتامبر
۷۲۱	۲۴. جنگ سرد معنوی
۷۴۵	۲۵. اتم برای صلح؟
۷۸۷	۲۶. طرحی برای شکست
۸۸۵	سخن پایانی
۹۰۳	سپاس‌نامه

سخن مترجم

حکایت ترجمه‌ی این کتاب زمانی آغاز شد که دوست عزیز دور از وطنی که اشتیاق مرا به کتاب‌های تاریخی و سیاسی می‌دانست از سر محبت، اصل کتاب حاضر را برای من ارسال کرد. او هیچ نگفت اما به یقین می‌دانست مرا یارای ترجمه نکردن این کتاب نخواهد بود.

طبیعی است ترجمه‌ی کتاب‌های تاریخی درهم‌تنیده با پود سیاست، بی‌تسلط بر دانش تاریخ سیاسی آن هم در موضوع حساسی چون رابطه‌ی میان ایران و آمریکا، دو کشوری که بیش از چهل سال است با هم دشمنی می‌ورزند، کاری صعب و دشوار است و پژوهشی است تام، خود تألیف مجددی در دل ترجمه است.

استاد نویسنده به منابع گوناگون و پرشماری که اصل آن به زبان پارسی است، کار را بر مترجم دو چندان سخت‌تر می‌کند؛ زیرا نویسنده بر سییل جبر، ناچار است آن متون را به زبان انگلیسی برگرداند اما مترجم باید اصل متون یادشده را بیابد و مستقیم نقل قول کند که نفس این امر خود پژوهشی است عمیق.

نکته‌ی دیگر حفظ لحن نوشتار در ترجمه است. کتابی به این گستردگی که نویسنده از دوران صفویه را تا سال حاضر روایت می‌کند، به طبع یک لحن و یک زبان ندارد، مگر می‌شود نامه‌ی ناصرالدین‌شاه قاجار به مقامات فرنگی را به‌سان نامه‌های دیپلماتیکی که دولتمردان امروز ایران به همتایان اجنبی‌شان می‌نویسند، یکسان نگاشت. سامان دادن به الحان متنوع متن در ادوار گوناگون تاریخی ضمن ترجمه‌ی اثر

یکی از چالش‌های مهم آن بود که توجه و تدبیر به مراتب والاتری را طلب می‌کرد. تجربه نشان داده است ارتباط میان نویسنده و مترجم در بسیاری از این موارد بی‌شک همچون اکسیری راهگشاست. من نیز اول‌وهله به رسم احترام و ادب، همچنین به منظور حرمت نهادن به ارزش کار قلم و تحقیق و پژوهش پس از پایان یافتن ترجمه‌ی اثر با نویسنده‌ی محترم کتاب حاضر تماس گرفتم؛ گیریم در ایران قانون حق مؤلف برقرار نیست و چه بسیاری از زیر چنین چتری هر چه خواهند می‌کنند و حتی بدون آنکه نویسنده روحش خبردار باشد، به ترجمه‌ی کتابش دست می‌یازند. خوشبختانه فضای دوستانه و عالمانه‌ای که در این ارتباط‌گیری پدید آمد امکان تبادل نظر در موارد متعدد را سهل‌تر کرد. نمونه‌هایی از ترجمه‌ها را برای ایشان فرستادم و نکاتی را که مد نظر داشتم با ایشان در میان گذاشتم و آقای قزوینیان نیز نکات مورد نظر خود را مطرح کردند و ایشان در آخرین رایانامه‌ای که برای من ارسال کردند ضمن اشاره به پاره‌ای از نکات در خصوص لحن و سبک ترجمه، با عباراتی بنده را مورد لطف و عنایت خود قرار دادند. از ترجمه‌ی اثرشان به قلم اینجانب ابراز خرسندی کردند که جا دارد همین‌جا مراتب قدردانی خودم را از آقای «جان قزوینیان» و پدر هشتادوهشت‌ساله‌ی گرمی‌شان که ایشان نیز لطف کرده، متون ترجمه‌شده‌ی مرا خوانده بودند، اعلام کنم.

همچنین از دوست خوب و قدیمی جناب آقای دکتر سعید لیلای نیز تشکر می‌کنم که محبت کردند، پیشگفتاری بر این کتاب نوشتند و تماس‌های پیگیرانه‌ی مرا برای تنظیم نهایی مقدمه تاب آوردند. ترجمه‌ی این کتاب را به روح پدر بزرگوارم «محمدتقی عسکری جهتی» تقدیم می‌کنم که بی‌شک هم او بود که شورخواندن، نوشتن و آموختن را در من برافروخت، آتشی که همچنان با یادش در اعماق جانم زنده و جاودان است.